

Repertoriul jurisprudenței

Cauza T-481/11

**Regatul Spaniei
împotriva
Comisiei Europene**

„Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Sectorul fructelor și legumelor — Citrice — Acțiuni în anulare — Act de confirmare — Fapte noi și esențiale — Admisibilitate — Condiții de comercializare — Dispoziții privind marcarea — Indicarea conservanților sau a altor substanțe chimice utilizate pentru tratare ulterior recoltării — Recomandări privind standardele adoptate în cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite”

Sumar – Hotărârea Tribunalului (Camera a opta) din 13 noiembrie 2014

1. *Acțiuni în anulare — Acțiuni împotriva unei decizii de confirmare a unei decizii anterioare neatacate în termen — Inadmisibilitate — Noțiunea de decizie de confirmare — Reexaminare în scopul de a verifica justificarea menținerii unei decizii anterioare în urma modificării unei situații de drept sau de fapt intervenite între timp — Excludere*

(art. 263 TFUE)

2. *Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Fructe și legume — Condiții de comercializare — Marja de apreciere a Comisiei — Luarea în considerare a recomandărilor privind standardele adoptate în cadrul Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite — Caracterul neobligatoriu al acestor standarde*

[Regulamentul nr. 1234/2007 al Consiliului, art. 113 alin. (2)]

3. *Acțiuni în anulare — Motive — Abuz de putere — Noțiune*

4. *Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Fructe și legume — Condiții de comercializare — Marja de apreciere a Comisiei — Limite — Obligația de a lua în considerare interesul consumatorilor — Conținut*

[Regulamentul nr. 1234/2007 al Consiliului, art. 113 alin. (2) lit. (a) pct. (iii)]

5. *Acte ale instituțiilor — Motivare — Obligație — Conținut — Regulament de punere în aplicare*

(art. 296 TFUE; Regulamentul nr. 543/2011 al Comisiei)

6. *Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Produse transformate pe bază de fructe și legume — Condiții de comercializare — Obligație de etichetare cu privire la citrice, însă nu pentru alte fructe sau legume — Încălcarea principiului egalității de tratament — Lipsă — Citrice care prezintă particularități de natură să le plaseze într-o situație diferită de cea a altor fructe și legume*

[art. 40 alin. (2) TFUE; Regulamentul nr. 543/2011 al Comisiei, anexa I, partea B 2, punctul VI]

7. *Agricultură — Politica agricolă comună — Puterea de apreciere a instituțiilor Uniunii — Domeniu de aplicare — Control jurisdicțional — Limite*
8. *Agricultură — Organizarea comună a piețelor — Produse transformate pe bază de fructe și legume — Condiții de comercializare — Obligația de etichetare a citricelor care au făcut obiectul unei tratări cu conservanți sau cu alte substanțe chimice ulterior recoltării — Obligație care se aplică citricelor destinate atât piețelor Uniunii, cât și celor ale țărilor terțe — Încălcarea principiului proporționalității — Lipsă*

(art. 169 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 38; Regulamentul nr. 1234/2007 al Consiliului; Regulamentul nr. 543/2011 al Comisiei, anexa I, partea B 2, punctul VI)

1. Rezultă chiar din cuprinsul articolului 263 TFUE, precum și din obiectul său, acela de asigurare a securității juridice, că actul care nu a fost atacat în termenul de introducere a acțiunii devine definitiv. Acest caracter definitiv nu se referă numai la actul propriu-zis, ci și la orice act ulterior care ar avea un caracter pur confirmativ. În ceea ce privește circumstanțele în care un act este considerat pur confirmativ în raport cu un act anterior, se regăsește în această situație actul care nu conține niciun element nou în raport cu actul anterior și care nu este precedat de o reexaminare a situației destinatarului acestui din urmă act. În această privință, un act este considerat adoptat ulterior reexaminării situației, ceea ce exclude caracterul său confirmativ, atunci când acest act a fost adoptat fie la cererea persoanei interesate, fie din propria inițiativă a autorului său, pe baza unor elemente esențiale care nu fuseseră luate în considerare cu ocazia adoptării actului anterior.

Pe de altă parte, un element trebuie calificat drept nou atât atunci când acest element nu exista în momentul adoptării actului anterior, cât și atunci când este vorba despre un element deja existent atunci când actul anterior a fost adoptat, dar care, indiferent de motiv, inclusiv din cauza lipsei de diligență a autorului acestui din urmă act, nu a fost luat în considerare cu ocazia adoptării actului. În plus, pentru a prezenta un caracter esențial, un element trebuie să poată modifica în mod esențial situația juridică, astfel cum a fost luată în considerare de autorii actului anterior. Cu alte cuvinte, este necesar ca elementul vizat să poată modifica în mod esențial condițiile care au guvernat actul anterior, precum în special un element care ridică îndoieli cu privire la temeinicia soluției adoptate de actul menționat.

În consecință, întrucât o măsură condiționată de menținerea unor împrejurări de fapt și de drept care au determinat adoptarea sa trebuie să poată face obiectul unei cereri de reexaminare în scopul de a verifica dacă menținerea ei se dovedește justificată, o nouă examinare prin care se urmărește să se verifice dacă o măsură adoptată anterior rămâne justificată din perspectiva unei modificări a situației de drept sau de fapt intervenite între timp conduce la adoptarea unui act care nu este pur confirmativ în raport cu actul anterior, ci constituie un act atacabil care poate face obiectul unei acțiuni în anulare în temeiul articolului 263 TFUE.

(a se vedea punctele 27, 28, 36 și 38-40)

2. Adoptarea unei norme de către Comisia Economică pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite (CEE-ONU) nu implică nicio obligație a statelor membre ale Uniunii, care participă toate la CEE-ONU. În consecință, articolul 113 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1234/2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole trebuie interpretat în conformitate cu modul său de redactare clar și neambiguu, în sensul că Comisia dispune de o marjă de apreciere cu ocazia adoptării la nivelul Uniunii a unor norme de comercializare pentru unul sau pentru mai multe produse. Din moment ce, în materie de politică agricolă, se recunoaște instituțiilor, ținând seama de responsabilitățile care le revin în materie, o largă putere de apreciere, trebuie concluzionat că marja de apreciere de care dispune Comisia, în temeiul dispoziției sus-vizate, este de asemenea largă. Cu toate acestea, în conformitate cu aceeași dispoziție, îi revine, cu ocazia exercitării acestei largi puteri de apreciere, obligația să țină seama, printre alte elemente, de normele adoptate în cadrul CEE-ONU. Pe de altă parte, caracterul neobligatoriu al acestor din urmă norme constituie o explicație a utilizării în această dispoziție a termenului „recomandările standard”, utilizat în dispoziția menționată. În consecință, întrucât Comisia nu este obligată, potrivit articolului 113 alineatul (2) menționat, să adopte la nivelul Uniunii o normă de comercializare în termeni identici celor ai CEE-ONU, nu i se poate reproșa că ar fi încălcat Regulamentul nr. 1234/2007 și, prin urmare, principiul ierarhiei normelor.

(a se vedea punctele 79-81)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 95)

4. Rezultă din modul de redactare a articolului 113 alineatul (2) litera (a) punctul (iii) din Regulamentul nr. 1234/2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole că normele de comercializare pe care Comisia le poate prevedea se stabilesc luând în considerare în special interesul consumatorilor de a primi informații adecvate și transparente. Pe de altă parte, urmărirea obiectivelor politicii agricole comune nu poate face abstracție de cerințe de interes general precum protecția consumatorilor sau a sănătății și a vieții persoanelor și a animalelor, cerințe de care instituțiile Uniunii trebuie să țină seama în exercitarea competențelor lor.

Așadar, nu se poate reține că Comisia a deturnat procedura privind adoptarea normelor menționate conform articolului 113 din Regulamentul nr. 1234/2007 în scopul de a stabili o dispoziție prin care se urmărește protecția consumatorilor, a cărei adoptare nu ar fi de competența sa.

(a se vedea punctele 99 și 100)

5. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 107-109 și 114)

6. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 125-127 și 136)

7. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 152 și 153)

8. În ceea ce privește obligația de etichetare a citricelor care au făcut obiectul unei tratări cu conservanți și cu alte substanțe chimice, ulterior recoltării, prevăzută la punctul VI din partea B 2 din anexa I la Regulamentul nr. 543/2011 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului

nr. 1234/2007 în ceea ce privește sectorul fructelor și legumelor și sectorul fructelor și legumelor prelucrate, nu se poate reproșa Comisiei, cu ocazia adoptării punctului VI menționat, o încălcare a principiului proporționalității pentru motivul că dispoziția vizează și citricele destinate exportului către țări terțe.

Astfel, potrivit articolului 38 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, politicile Uniunii asigură un nivel ridicat de protecție a consumatorilor. Or, nici această dispoziție, nici articolul 169 TFUE nu fac vreo distincție între consumatorii din interiorul și cei din exteriorul Uniunii. În consecință, atunci când Comisia consideră că o măsură, precum etichetarea citricelor cu privire la eventuala lor tratare ulterior recoltării, este necesară pentru a asigura o protecție adecvată a consumatorilor, nu poate fi admis să se distingă între consumatorii din interiorul Uniunii și cei din exteriorul acesteia, impunând o astfel de obligație cu privire la produsele destinate primei categorii, însă nu și pentru cele destinate celei de a doua. Pe de altă parte, un nivel uniform și ridicat de protecție a consumatorilor, atât în interiorul, cât și în exteriorul Uniunii, face parte dintr-o imagine de calitate și de fiabilitate a produselor provenite din Uniune și contribuie la menținerea, chiar la consolidarea poziției lor pe piețele internaționale. Astfel, în ipoteza unei atingeri aduse sănătății consumatorilor în exteriorul Uniunii ca urmare a lipsei marcării privind tratarea ulterior recoltării a citricelor provenite din aceasta, imaginea de calitate și fiabilitate a produselor respective ar putea fi prejudiciată.

În plus, este de notorietate existența, pentru cvasitotalitatea fructelor și legumelor, a unor etichete speciale care indică proveniența lor din agricultura biologică și faptul că nu au fost tratate cu substanțe chimice. În consecință, consumatorii sunt în general conștienți de faptul că fructele și legumele care nu poartă o asemenea etichetă pot să fi făcut obiectul unei astfel de tratări. În consecință, nu se poate admite că, atunci când observă marcarea specială a citricelor, consumatorii vor concludiona, *a contrario*, în mod eronat, că celelalte fructe și legume, care nu prezintă o astfel de marcă, nu au fost tratate cu substanțe chimice.

(a se vedea punctele 181 și 185-190)